

Uitleg

Geer meer kracht

De tekst van deze les sluit aan bij het thema van de Kinderboekenweek: *Worden wat je wil*. Je leest in de tekst dat het soms moeilijk is om te worden wat je wil.

Deze les

- Bij **opdracht 1** lees je de tekst actief. Je beantwoordt sleutelvragen.
- Bij **opdracht 2** maak je een **mindmap** over de tekst.
- Bij **opdracht 3** kies je zinnen die de tekst het beste samenvatten.
- Bij **opdracht 4** schrijf je over het onderwerp een stukje voor de schoolkrant of de website van school.
- **Opdracht 5 en 6** zijn extra opdrachten. **Opdracht 5** is een kruiswoordpuzzel en bij **opdracht 6** gaan jullie met elkaar filosoferen.

OPDRACHT 1

Actief lezen en sleutelvragen beantwoorden

1. Lees de uitleg.

Uitleg

Bij **Actief lezen** bespreken jullie de tekst in een groepje. Bespreek steeds elk stukje. Lees dan de sleutelvraag of sleutelvragen die bij dat stukje hoort/horen. Sleutelvragen helpen je om de tekst beter te begrijpen. Een sleutelvraag vraagt bijvoorbeeld:

- naar het **belangrijkste** van een stukje van de tekst;
- naar een **verband** tussen twee stukjes tekst;
- naar iets wat **onduidelijk** is in de tekst.

Als je een tekst leest, let je vooral op de belangrijkste informatie. Dan kun je na het lezen vertellen waar de tekst in grote lijnen over gaat. Je kunt de tekst dan **samenvatten**. Waar let je op tijdens het lezen?

- Eerst bepaal je **het onderwerp** van de tekst. Dat kun je meestal al na het lezen van de titel en de inleiding. Het onderwerp bestaat uit één tot een paar woorden (geen hele zin).
- Dan bepaal je **de deelonderwerpen**. Vaak wordt er in elk stukje een apart deel over het onderwerp beschreven. Het kopje geeft vaak aan waar het stukje tekst over gaat.
- Let tijdens het lezen op **de belangrijkste woorden** in een stukje. Die hebben te maken met **het deelonderwerp**.

2. Lees de tekst actief in groepjes. Maak aantekeningen in de tekst zelf, of schrijf ze op het werkblad dat je krijgt.
3. Bespreek steeds elk stukje dat je actief hebt gelezen. Wat was het deelonderwerp? Kun je samenvatten wat je net hebt gelezen?
4. Lees daarna de sleutelvraag of sleutelvragen bij dat stukje en beantwoord die samen. Als je het werkblad gebruikt, schrijf dan de antwoorden op de sleutelvragen op je werkblad.

Sleutelvragen

Groepje van: _____

Leesdoel: Na het lezen van de tekst weet ik _____

Tijdens het lezen	
Inleiding	1. Wat wordt er verteld over de Kinderboekenweek?
Sempeta	2. Waarom is dokter worden waarschijnlijk een probleem voor Sempeta?
Kinderen met een handicap en armoede	3. Hoe komt het dat de meeste kinderen met een handicap in de armste delen van de wereld wonen? 4. Hoe komt het dat een handicap meestal leidt tot nog meer armoede?
Liliane Fonds	5. Noem drie dingen die het Liliane Fonds doet om kinderen met een handicap te helpen.
Sempeta nu	6. Hoe komt het dat Sempeta's droom misschien toch waar kan worden?
Na het lezen	
7. Wat wil jij later worden? Is er iets waardoor dat misschien niet zou kunnen of waardoor het moeilijk kan worden?	

OPDRACHT 2 Een mindmap maken

1. Lees de uitleg.

Uitleg

Een **mindmap** is een soort woordenweb. Een mindmap geeft je overzicht over de tekst. Zo maak je een mindmap:

- Schrijf het onderwerp in het midden.
- Schrijf de belangrijkste deelonderwerpen rondom het onderwerp. Zet hier een dikke gekleurde lijn onder.
- Schrijf informatie die je belangrijk vindt bij deze deelonderwerpen. Zet hier dunnere gekleurde lijnen onder.
- Gebruik tekeningen om je mindmap duidelijker te maken.
- Gebruik verschillende kleuren.

2. Maak op een los blaadje een mindmap over het leven met een handicap in de allerarmste landen van de wereld. Gebruik daarbij de informatie uit de tekst, maar voeg ook eigen informatie toe (zoals je eigen kennis en mening).

OPDRACHT 3 De belangrijkste zinnen

Je hebt tijdens het lezen al gelet op de belangrijkste informatie in de tekst.

1. Hieronder zie je per stukje steeds een zin met de belangrijkste informatie uit dat stukje. Overleg samen. Welke zin past **het beste** in een samenvatting? Kies A of B.

Inleiding

- A. Het thema van de Kinderboekenweek is 'Worden wat je wil'.
- B. Ieder kind kan worden wat het wil, of toch niet?

Sempeta

- A. Sempeta leeft in Kenia en heeft een aandoening waardoor hij heel snel zijn botten breekt.
- B. Sempeta wil graag dokter worden, maar omdat hij in Kenia woont en een handicap heeft, is dat moeilijk.

Kinderen met een handicap en armoede

- A. De meeste kinderen met een handicap wonen in de armste landen van de wereld, omdat armoede de grootste oorzaak is van handicaps en een handicap ook meestal weer leidt tot meer armoede.
- B. Door armoede leven mensen vaak in een onveilige en ongezonde omgeving en vaak is er geen schoon drinkwater of voldoende gezond eten, waardoor mensen sneller ziek worden of een ongeluk krijgen.

Liliane Fonds

- A. Het Liliane Fonds helpt kinderen met een handicap in heel arme landen door de omgeving van kinderen toegankelijker te maken en mensen te leren hoe je met iemand moet omgaan die een handicap heeft.
- B. Mensen van het Liliane Fonds geven les aan kinderen die in arme landen wonen en die een handicap hebben. En ze doen oefeningen en spelletjes met kinderen die bijvoorbeeld in een rolstoel zitten.

Sempeta nu

- A. Nu Sempeta op een internaat waar hij ook medische hulp krijgt en zijn spieren veel moet oefenen.
 - B. Sempeta kan nu dankzij het Liliane Fonds naar school en zo misschien worden wat hij wil.
2. Lees de zinnen die je hebt gekozen achter elkaar door. Staat er nu een korte samenvatting van de tekst? Of moet je andere zinnen kiezen?

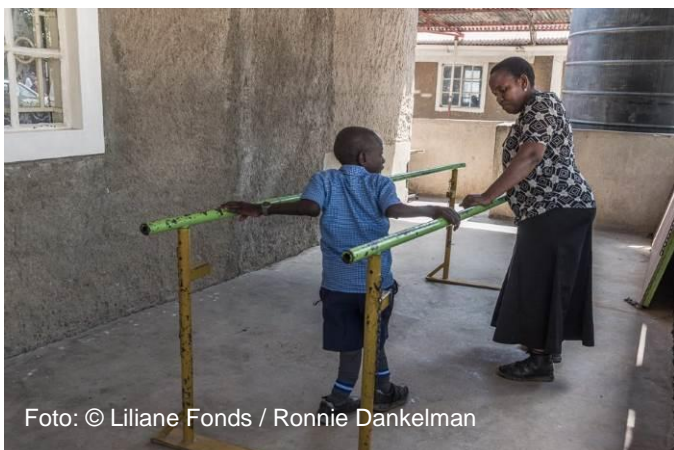

Foto: © Liliane Fonds / Ronnie Dankelman

Sempeta gaat regelmatig naar de fysiotherapeut

Foto: © Liliane Fonds / Ronnie Dankelman

Sempeta oefent zijn spieren veel

OPDRACHT 4 Een stukje voor de schoolkrant of website schrijven

1. In een samenvatting vertel je in een paar zinnen wat het **belangrijkste** is van een langere tekst. Een stukje voor de schoolkrant of website is ook een soort samenvatting. Je schrijft in het kort wat het belangrijkste is.
2. Jullie gaan een bericht schrijven voor de schoolkrant of schoolwebsite over Sempeta en andere kinderen die een handicap hebben en in heel arme landen wonen. Vertel ook wat het Liliane Fonds voor deze kinderen doet.
 - Bekijk de zinnen die jullie hebben gekozen bij opdracht 3. Hierin staat de belangrijkste informatie van de tekst al. Je kunt ze dus goed gebruiken voor je bericht. Probeer wel om het in jullie eigen woorden te schrijven.
3. Lees eerst nog even de uitleg hieronder. En schrijf daarna het bericht op een los blaadje.

Uitleg

Tips voor het schrijven van een bericht

1. In een nieuwsbericht schrijf je **de belangrijkste informatie** over een onderwerp op. Kijk hiervoor ook naar opdracht 3.
2. Je mag woorden uit de tekst gebruiken, maar probeer **in je eigen woorden** zinnen te formuleren voor het nieuwsbericht.
3. Je schrijft voor een **lezer**. Zorg ervoor dat je bericht goed te begrijpen is. Gebruik **signaalwoorden** om verbanden tussen de zinnen duidelijk te maken.
4. Eindig je bericht met een **blik op de toekomst**. Zorg dat het item spannend blijft om te volgen door iets over mogelijke acties te vertellen.
5. Lees het bericht voor jezelf of voor een ander als je klaar bent. Staat alle **belangrijke informatie** erin? Is het bericht goed te begrijpen? Heb je je **eigen woorden** gebruikt?

OPDRACHT 5 Oefenen met de woorden uit de tekst (extra opdracht)

Welk woord hoort bij de omschrijving? Zet het woord in de hokjes van de kruiswoordpuzzel.

Je kunt kiezen uit de volgende tien woorden: aandoening – begeleiden – beperking – dankzij inmiddels – internaat – omgaan met – toegankelijk – vermoedelijk – zijn droom waarmaken

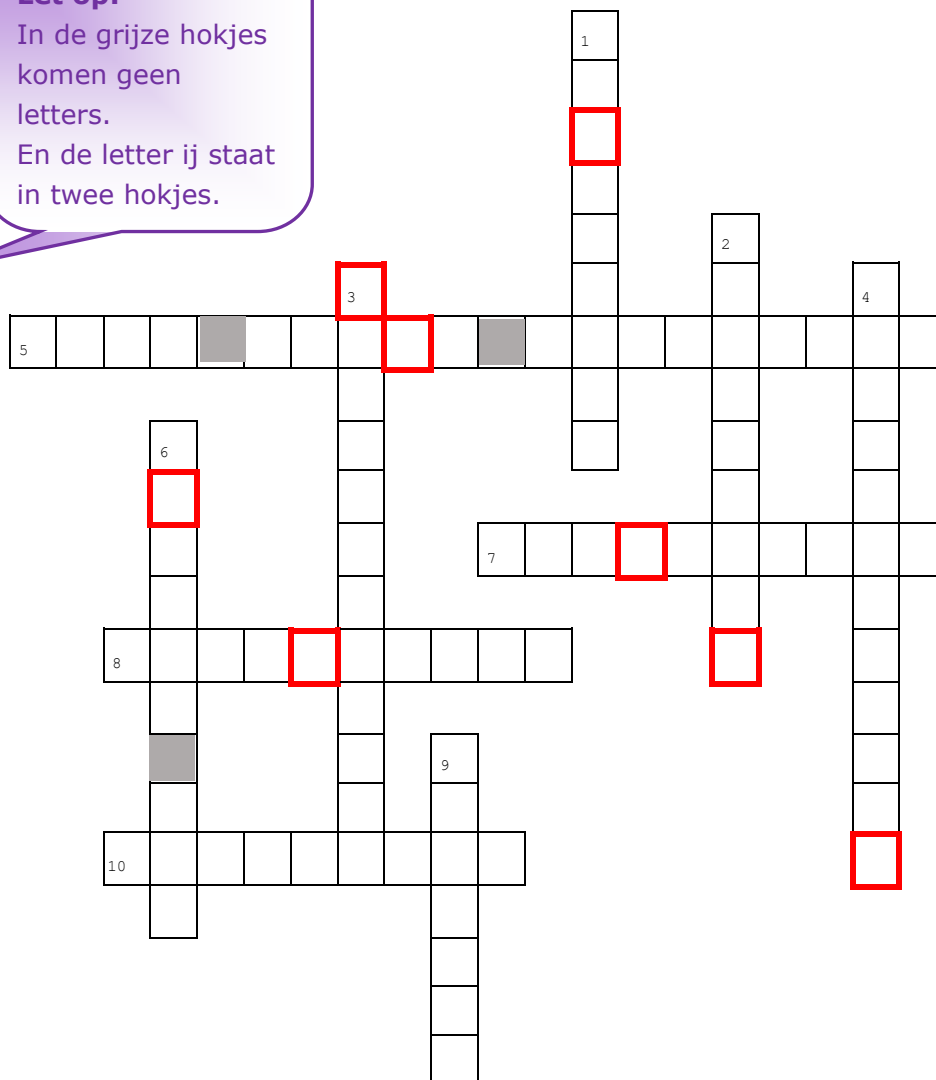
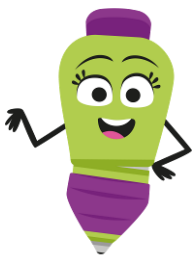
horizontaal

5. zijn droom uit laten komen
7. helpen, ondersteunen
8. de kwaal, ziekte van een bepaald lichaamsdeel of een bepaalde functie van je lichaam
10. de handicap

verticaal

1. een soort huis waar kinderen wonen die niet thuis kunnen wonen
2. nu, intussen
3. goed te bereiken
4. waarschijnlijk
6. reageren op
9. door

Let op:
In de grijze hokjes komen geen letters.
En de letter ij staat in twee hokjes.

Welk woord kun je maken met de letters uit de dik omlijnde hokjes? _____

Bedenk een mooie zin met dat woord. _____

OPDRACHT 6 Samen filosoferen (extra opdracht)

Jullie gaan nu met elkaar filosoferen. Luister goed naar de juf of meester. Jullie bedenken straks een vraag waarover jullie met elkaar gaan praten. Maar eerst gaan jullie kijken naar een kort filmpje over Sempeta.

Foto: © Liliane Fonds / Ronnie Dankelman

Dankzij de hulp van het Liliane Fonds kan Sempeta nu gewoon naar school